

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

La cançó del dia

CANDIDATURA REPUBLICANA RADICAL
PARA DIPUTADOS PROVINCIALES

Jesús Pinilla Fornell

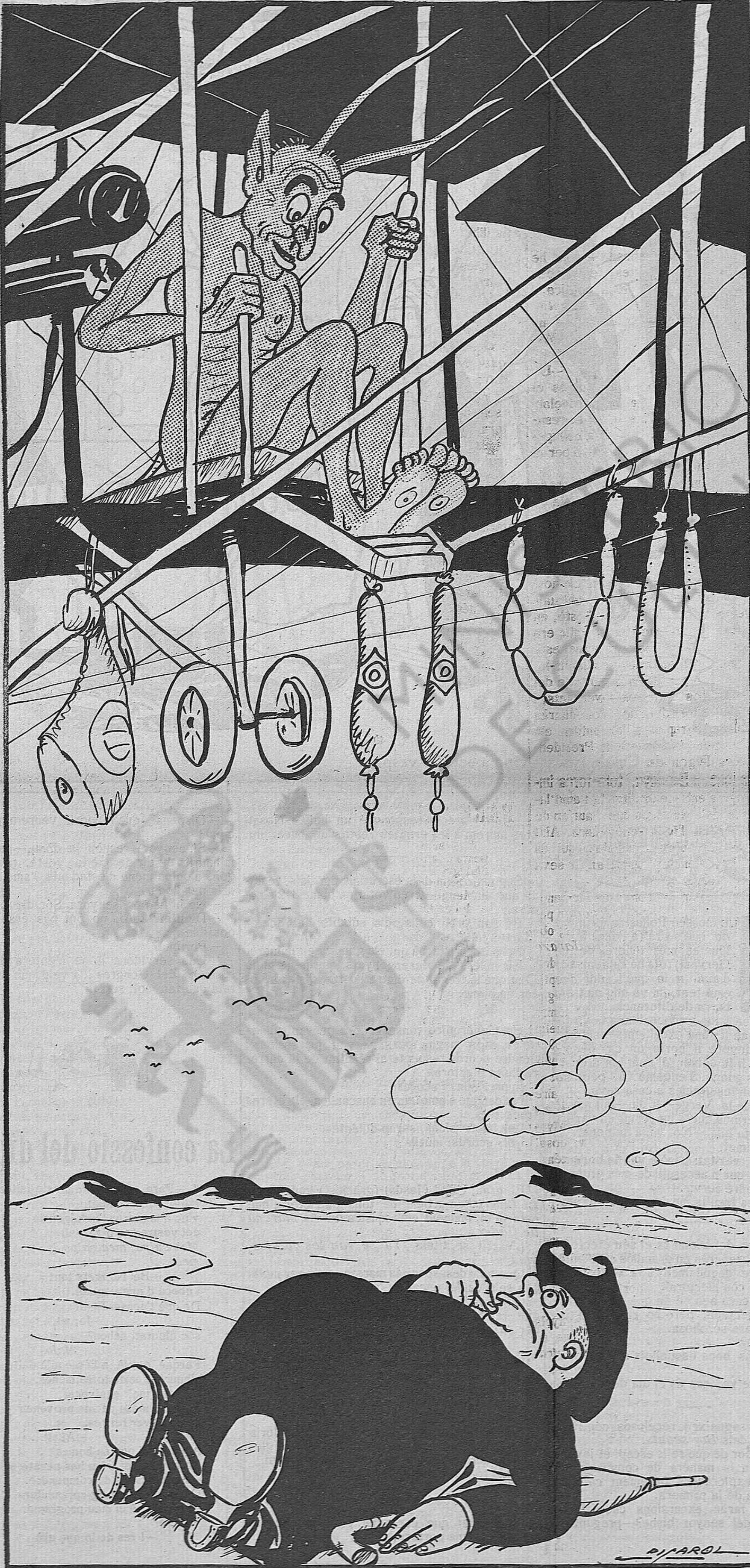
Pedro Gali Fragnet

Baldomero San Martín Arnal

—Je-sucrist... la pa-assió «nostra»...
to-ots l'have-em de co-ontemprar!..

El papalló i l'escaravat piloter

Lucifer-aviador:—Tu vés dient que'ls heretges no podem anar al cell...

quarto el rengle, esperarà si us plau per força el primer dia hàbil entre els que vénen després de Pasqua, per a que se li tributin els honors.

L'acord de la S. C. del C. hauria avalotat el galliner catòlic si la direcció suprema de l'Esglesia, sempre amatenta i previsor, no hagués estat al *quite*. Ningú com les eminències del Vaticà per a aplicar als fidels lo que s'en diu *una de freda i una de calenta*. Ningú, com ells, amb tanta mà esquerra per a capejar i sortir dels temporals.

Fent honor a la seva historia, i com sempre que a l'interès de la religió s'hi oposen els interessos terrenals, han afegit els membres de la S. C. del C. a la resposta, l'aclaració lluminosa de que, per als efectes del dejuni, queda el dimecres qualificat de *sant* reduït a la categoria d'una de tantes festes. Així, diuen, ens autorisa per a disposar-ho el *Motu proprio Supremi disciplinae*, romanç casuístic que traduït en bon català ve a dir, poc més o menys, *feta la llei, feta la trampa*.

Tenim, doncs, que, mercès al *Motu proprio* de referencia, podran els fidels amics de la fartanera menjar carn, sense por a que se'ls indigesti, ni perill de que la conciencia els cridi a comptes. L'Esglesia, que's desvia per a accontentar a tot-hom, els dispensa de l'obligat i sacratíssim dejuni.

Beneït i alabat siga el *Motu proprio*, que farà enguany doblement agradós el dimecres de passió!

Respallar el berret de copa i adornar els ciris per al sagrari, en tant, a la cuina, farceix el pollastre la minyona...

I pensar que hi hà encara qui abomina del catolicisme!

P. A.

LA LLIÇÓ

AL tenir la severa sinceritat de confessar les propies desgracies i les propies derrotas, sempre que aquestes no's reduïxen a cops passatgers, sinó que fan ferida fonda. Aquest és

el cas del republicanisme espanyol, que en les eleccions provincials del diumenge passat sofrí una desfeta llastimosa, confirmació i agravació de la que ja experimentà en les eleccions municipals de Desembre de 1911.

No s'ha d'amagar amb habilitats d'argumentació acrobàtica ni amb vanes combinacions de xifres. Al contrari: la causa nobilíssima de la República espanyola necessita que's declari francament i es digui ben alt que'l partit republicà, o, millor, els partits republicans d'Espanya, passen per una aguda crisi, que cal remeiar aviat i radicalment si vol evitar-se que'l mal se faci irreparable, definitiu.

Se dirà—i es dirà veritat—que mai les eleccions provincials han estat favorables als republicans. Però, així i tot, el resultat de les eleccions darreres són notoriament inferiors al de les precedents i acusen una depressió fortíssima de l'esperit republicà davant la coalició de tots els conservadurismes i reaccionarismes disfregats o manifestos. Perque el cas és que'ls republicans espanyols han perdut, no ja sols amb relació als partits contraris amb qui han lluitat, sinó que han perdut també amb relació a sí mateixos, a la situació de fortitut que uns quants anys enrera tenien i que avui no tenen.

En el camí del republicanisme a Espanya hi ha una pendent ràpida, perillosa, menaçadora. I el republicanisme va relliscant avall d'aqueixa pendent... No és hora de pensar en aturar la davallada?

**

Encara hi haurà vèus que cridaràn aquell vell argument: «Això és culpa de les divisions! Unim-nos!».

No, no! No és precisament de les divisions, la culpa. Els republicans espanyols, en les eleccions del dia 9 de Maig, han perdut anant dividits... i també han perdut anant junts. Quan els exèrcits estan destrocats i atuits, no cura de res que s'uneixin per a entrar en batalla.

Als que criden de bona fè «Es la *divisió!*», convé oposar la paraula dura, roenta, vera: «Es el *descredít!*». Els republicans espanyols, per les seves culpes—llarg i lamentable rosari de culpes,—estàn avui desacreditats. Aquí rau, i no en altra banda, la causa principal de la desfeta del diumenge passat.

Ja sabem que aquesta afirmació és punyent, que fa sang. Però els bons republicans han de regonèixer la seva certesa amb viril sinceritat, amb llàgrimes als ulls pot-ser, però amb el cor fort i la voluntat resolta.

**

Vol dir això que'ls republicans espanyols si-guen pitjor que'ls altres partits? Oh, no! No són pitjors: són molt millors. La part més sana i generosa del poble i la fracció més europea i

Reclutes democràtics

Plaça de Catalunya, de cinc a set del vespre.

honrada de l'intel·lectualitat d'Espanya, estan dins del republicanisme. Si queda un recó lliure de la podridura d'aquest Estat, haurem de buscar-lo per la banda dels republicans o dels obrers.

No obstant, el descrèdit ha vingut. I ha vingut perquè uns quants aventurers s'han ficat en el republicanisme i perquè l'han dirigit homes sense virtut i sense fè. Caigudes aquelles grans columnes del republicanisme, que amb el seu sol nom aguantaven l'alt prestigi del partit, aquest no ha pogut resistir la prova. La comparació entre'ls homes d'ara i els d'abans ha estat massa violenta.

Tot això són tristesses. Mes en mig d'aquestes hi fa una gran alegria. Lo que fins ara hem dit se refereix principalment als republicans no catalans. De la desfeta de les forces republicanes s'ha salvat un cos d'exèrcit, el de Catalunya, que acaba de travessar la nostra terra amb les banderes de victòria desplegadas.

El republicanisme català, representat per l'U. F. N. R., s'ha salvat i ha vençut, precisament perquè té una tàctica i uns principis diferents. Tres, quatre, cinc o sis—ja hem perdut el compte—partits republicans espanyols, han tret en quaranta-cinc províncies la meitat de diputats que ha obtingut l'Esquerra en les soles quatre províncies catalanes. I després, desde Madrid, els famosos generals de la dèrrota republicana ens voldran ensenyar d'ésser republicans i ens miraran amb recel perquè, més lliberals i més europeus que ells, ajuntem gloriósament els nostres amors republicans amb els nostres amors a la pàtria catalana.

A. ROVIRA I VIRGILI

Avui dia ja no hi ha d'haver prejudicis que exigeixin llàgrimes, ni injustícies que produeixin desventures; com no hi ha ídols que demanen suplicis ni falsos amors que demanen cadavres. —*Mæterlink.*

BATALLADAS

UE mossèn Pollastre és un *mano* que's tira (a l'olla) les gallinetes més tendres de Sant Gervasi, tots ho sabíem; però d'això a lo que'l sant varó està fent, hi va mig metre de barra de diferencia.

Ara mateix se li ha descobert una nova tàctica, que diu que li dona excel·lents resultats.

Quan una devota li porta un ciri per a la Mare de Déu, li fa deixar el nom i la dreça. I, si la devota és guapa, l'endemà va, personalment, a donar-li les gracies a casa seva.

—En nom de la Verge—li diu—mil mercès pel ciri tant hermós que s'ha servit enviar-me.

—Oh, no!—fa ella.—No valia la pena... Es un ciri molt primet.

—Primet, sí, veritat; però's veu la bona voluntat... El dia que'n necessiti de més gruixuts, jo mateix la podré servir.

I aleshores es treu la mostra de la butzaca.

Al·leluia!

La borratxera del triomf fa el seu efecte.

Els lligaires preparen un grandíós acte públic per a respondre degudament a la victòria que els ha donat el còs electoral.

No saben encara ben bé en què consistirà la solemnitat projectada, però ho rumien i volen que siga una cosa sorollosa.

Soroll, volen?

Això rai: uns bons esquellots a la plaça de la Cucurulla.

Dissabte que ve, que és el dia de matar els jueus.

Els clericals segueixen recelosos contra la nova institució dels *Boy scouts*.

Tanta és la por de que se'ls escapi el jovent, que ara cerquen la manera de constituir una nova entitat d'exploradors, purament catòlics, en competència de la primera.

—I també faràn excursions cada festa, aquests *boys* del senyor bisbe?—preguntava un fulano.

—Ja ho crec!—respongué un lluis.—Nosaltres anirem a les ermites vestits de cucurulla.

Segons resum dels escrutinis parcials, resulta que diumenge varen votar en blanc 312 electors.

Bé fan prou colla, els súbdits del doctor Martí i Julià!

Però encara hi ha qui els guanya en número. Els milers de desenganyats, que ja no hi ha Déu que'ls tregui de dintre l'ostra, ni per a votar en blanc.

Els monàrquico-conservadors pensen reunir-se en junta magna per a canviar impressions i pendre acords respecte al resultat de la darrera lluita electoral.

Impressions i acords? No cal que s'amoïnin en buscar-los, els eterns fracassats.

Les impressions, seràn dolentes. I els acords, inútils!

El gran Ullad (Jesús) (gracies!) publica en *El Liberal* un article de tons patrioters, que estaria divinament amb musica de *La marcha de Cádiz*.

L'escrit se titula *¡Ya se van los quintos, madre!*

Que no's desesperi, la mareta, que, per molts que se'n vagin, encara'n quedaràn.

Quedarà, quant menys, l'*Ojito*, que encara que és dels inútils, tot-hom el pendrà sempre per *quinto*.

Els tradicionalistes han celebrat les acostumades vetlles quaresmals, llegint biografies de generals carlins.

Com se veu, les normes i la tàctica dels hereus d'en Savalls han ben canviat.

Abans, la quaresma, la dedicaven a la gloria de l'heroe crucificat; ara la dediquen a la gloria dels heroes sanguinaris de la guerra civil. S'han tornat positivistes i pràctics. I sincers.

Un diputat que cerca un pis per a llogar, pregunta a una portera:

—Dispensi, que'l podria veure aquest principal?

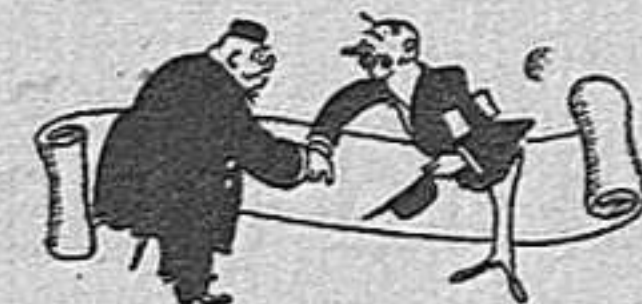
—Sí, senyor—respon la dona,—però abans m'hauria de dir de què fa, vostè, perquè, segons a quina mena d'estadants, l'amo no el voldria pas llogar.

—No hi hà por, senyora. Sóc diputat.

—Diputat?... Ai, no pot pas ésser! Es impossible.

—Per què?

—Una servidora ja se n'entera de les discussions del Congrés... I veig que hi hà diputats que fan molt soroll.

La confessió del diputat

—Pare, amb el sac ple de faltes, afligit, desconsolat, vinc a implorar l'indulgencia del vostre cor paternal. *Mea culpa, mea culpa, mea...*

—Bé! No me'is tant i aboca d'una vegada.

De què t'acuses?

—Jo, ai!, sóc diputat, sabeu?

—Malo!

Perquè, es clà, a l'esse allà dalt, n'hauràs fet de totes menes.

—Esteu molt equivocats. Tots els meus pecats provenen de no haver fet res.

—Ai ai!...

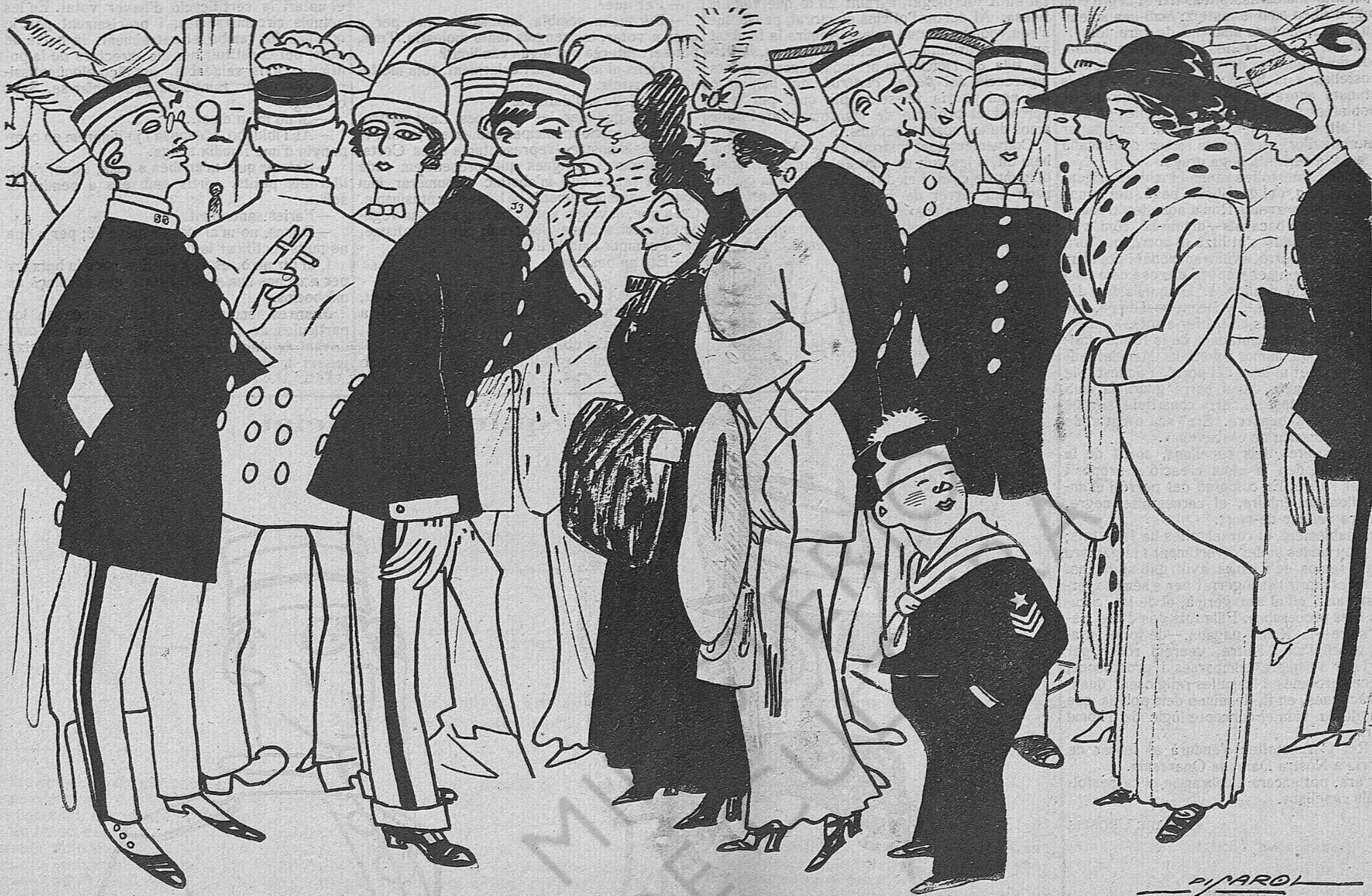
Aquesta sí que és bonica!... No havent fet, com has pecat?

—Molt fàcil és de comprendre. Quan jo em vareig «presentar», vaig publicà el meu programa.

—I què?

—I res de lo que allà

Reclutes aristocràtics

Passeig de Gracia, de les onze del matí a la una de la tarde.

solemnement vaig prometre s'ha complert. Tot s'ho ha emportat el vent!... Sóc un embustero, un impostor, un farsant!... No he mirat pel bé del poble; al Congrés, mai m'he aixecat per a exposar els seus desitjos; les lleis en pro del treball, les reformes econòmiques, les millores culturals que en els mitjans oferiria, tot ha quedat oblidat tant bon punt l'acta anhelada ha estat en les meves mans. Posat a Madrid, jo, l'home dels projectes radicals, el pare amorós dels dèbils, el polític avançat, he girat l'esquena al poble, he desat en un calaix el meravellós programa que tants vots me va donar, i, ja fet un personatge, tivat, polít, enguantat, no m'he ocupat d'altra cosa que de viure... i freqüentant direccions i ministeris, empenyent i gestionant assumptes d'aquests que valen la pena d'ésser cuidats. *Mea culpa, mea culpa!*... Pare, ja he buidat el sac. Ara, pietós i magnànim, agafeu el sabó sant i deu una ensabonada a aquest pobre atribulat!... —Calma't, ovella ignocenta; calma't, que no n'hi hà per tant. —Voleu dir? —Quantes vegades has sigut diputat, ja? —Una; aquesta és la primera. —Ah!... M'ho havia figurat!... Per xò dones importància a fets insignificants i l'esperareres per coses perfectament naturals. Oblidar-se del programa!... Deixà als electors burlats!...

Quan ja portis de l'ofici una dotzenota d'anys, no ho creuràs, no, que això enclouï ni un escrúpol de pecat!... Siguen morats, siguen rojos, siguen negres, siguen blancs, els diputats, aquí a Espanya, tots, tots vénen a fê igual.

C. GUMA

Molins de Rei, 10 de Març.

En aquest ditxò poble estem sofrint quatre regidors i un alcalde, els quals formen la coalició reaccionario-mauristo-conservadora, votats per dos frares, tres carlins i quatre obrers menaçats, a quins digueren que, si no'ls votaven, els treurien de la casa, o els pendrien el camp, o la vinya, o oferint cinc pessetes i un plat d'arroç, medís de que's varen valer per a guanyar l'acta.

Varen prometre al poble que abaixarien els consums, i no poden fer-ho, per no tenir quartos a la caixa.

Ara han posat un impost als goços, per medi d'un número que n fan pagar una pesseta, mateix que si fossin carros. Als carros també els han fet canviar el número, fent-ne pagar quatre pessetes, quan, temps enrera, sols valien sis rals.

Alerta, regidors republicans, honrats i concients, que sou la massa lliberal; seguiu, com fins ara fent bona feina.

Nosaltres, mentrestant, anirem treient els drapets al sol a aquests adversaris descendents dels Savalls, Cierves i Maures, indignes d'ésser administratius, fent feina com si torressim a estar en els temps inquisitorials de Felip V i Ferràn VII.

Rubi, 10 de Març.

En aquesta vila republicana, com sempre, hem triomfat, després del descuit que hi hagué amb els nous directors de la comissió política del «Centro Democrático».

Vàrem treballar sense descansar, els bons republicans, i vàrem guanyar; però, desgraciadament, a Terrassa, els republicans, el dia que l'Alfons Sala surt, ells s'amaguen. Per això és una desgracia fer eleccions de districte amb tal classe de gent. Aquí, a Rubí, una pila de republicans d'a-

quests, varen votar una candidatura en la que hi figurava un carlí, i són aquells republicans que, quan ells dirigien unes llistes com aquestes i n'hi havia algun que no votés la seva candidatura, el censuraven.

Ja ho veieu, rubinencs, aquests republicans tant acèrrims i tant purs com l'aigua de bacallà, han votat un carlí, per a contrarrestar les forces i donar una empenta més al caciquisme d'en Sala.

Què'n direm, de tals republicans? Ara si que se'ls veu la de sota. Mentres varen mamar de la grossa, tot va anar bé. Hi hagué republicans d'aquests que, perquè els varen treure de la direcció del «Centro Democrático», engelosits d'aquell càrrec, varen retirar-se de la política passant candidatures a domicili, manifestant que aquelles eren les bones i que no se les deixessin canviar (i eren aquelles en que hi figurava el nom del regionalista). Si així són els bons republicans, al meu entendre són una colla de farandolers.

Girona, 11 de Març.

En la fàbrica de farines de l'Encesa hi hà un encarregat, conegut per Xaques, de Sarrià, que procura fer despatxar als dignes obrers que no s'avenen a ésser tractats com a esclaus.

Esperem que'l senyor Encesa farà entendre an aquest tipus que ja ha passat el temps de l'inquisició, perquè, de lo contrari, algun dia els obrers, cansats d'humiliacions, donaran una lliçó de morals an aquest encarregat.

Tous, 11 de Març.

Tenim en aquest poble un pare d'ànimes, a qui aniria molt bé el qualificatiu de «Malcontent», puix nostre mossèn, malgrat tenir totes les autoritats adictes, salvant rares excepcions, també té un floret d'*hicas* de Maria, que, cantant, li fan passar unes bones vetlles.

L'immensa majoria del poble, se l'ha feta seva. No més cal que ell aixequi el dit per a que's compleixi lo que ordena.

Amb tot i això, encara no està content. Com se coneix que ja no'ns recordem del trist estat a que'ns va portar un tal mossèn Pau, fa cosa d'uns trenta-cinc o quaranta anys!

Avui, doncs, ens trobem com en aquella època. Els assumptes de l'església progressen molt, però els de la població es queden endarrera.

A veure quan sabrà comprendre, el poble, que se l'enganya com un xino!

Aquí, en poc temps, s'ha construït un gran campanar i, seguidament, una gran campana. Com si tot això fos poc, fa uns quants dies que fa la bugadera al peu de l'altar, i, quan les dones el critiquen, ell se defensa, dient que valdria més que's cosissin els pellingots.

Lo que pot fer, mossèn Xardrils, és no esvalotar el corral, perquè, ara com ara, té les ovelles molt mansoies, i, si fa massa la bugadera, corre'l perill de que se li insubordinin.

Lloret de Març, 12 de Març.

Degut a l'altruisme imponderable del nostre digne compatriota, l'Agustí Cabañas i Font, prompte tindrà efecte en aquesta població la construcció d'un grandios edifici destinat a escoles d'Arts i Oficis, costejat pel referit senyor Cabañas. Les diferents assignatures estaran sota la direcció d'un còs de professors dels més acreditats en els diferents rams de la pedagogia moderna.

L'edifici es construirà vora'l passeig d'en Pi i Margall, apòstol de l'autonomia, puix no en và és el senyor Cabañas un gran propagador dels ideals autonomistes i lliberals. An ell i a alguns altres companys de causa es deu la derrota completa i definitiva de l'asquerós caciquisme rourista; que tantes malvestats va cometre en els temps d'en Guerau Font.

Gràcies a tant noble esforç, avui tots els homes poden emetre els seus drets sense pressió de cap mena.

Homes com aquest, mereixen que se'ls perpetui la seva memoria en lletres d'or, o que se'ls aixequi un monument, com s'aixecà an el sér oncle Nicolau Font, home, també, d'originals i grandioses empreses, en bé moral i material d'aquest poble.

Amunt els cors, lloretencs! Si no'ns mostrem agrats a dit senyor, ens farem mereixedors d'ésser atropellats per quatre aventurers, que sols desitgen disposar de la governació del poble per conveniencies i venjances personals!

El carnestoltes dels capellans

CABAT el carnestoltes roig, el carnestoltes negre comença. Carnestoltes de processons, cucurules, cadenes, cendra i cap-de-morts. Coses, totes, capaces de fer posar les mongetes malament al ciutadà de més admirable païdor. Per

a donar a l'una i a l'altra festa més forta semblança, tots dos carnestoltes, així el negre com el roig, acaben amb lo mateix: amb una solemne fartanera, mullada amb rius de xarel·lo.

Rendeix, el carnestoltes roig, culte a *Momo*, déu de les bogeries, dels petons, els pecies i les costelles a la brasa; el carnestoltes dels esnotanats adora a santa *Moma*, patrona de les dobles de cinc duros, les dobles de peruca i altres medalles místiques. Per a tancar la baferada d'or, escampa la fortor del bacallà sec, la de la cera i la pega grega.

Ambdós carnestoltes tenen el mateix origen. Deriva, el roig, del gentilisme pagà, del temps en que se celebraven a Roma aquelles tremendes saturnals o bacanals—diguin-ho com vulguin.—en les quals s'utilitzà el porró per primera volta. El porró, avui tradicional i popular, sigué tingut en aquella època ditzosa com eina de gran intenció sicalfítica. D'aquells dies deriva també el llonguet, ignocent bocí de pa, que tantes figueretes ens ha fet fer a tots.

Els entremaliats ciutadans de la Roma antiga, gent de bon humor i volta-la, Manela!, adherí el llonguet al broc del porró, i aquest, ple de vi, a la punta d'una barra guarnida amb cascavells i cintes. La barra constituïa, segons se veu, la seva bandera. Era'l seu escut el de «Pa, vi... i musica de cascavells».

El carnestoltes dels capellans, sortit de la mateixa font, deu la seva creació al propòsit de matar l'altre. En comptes del porró i el succulent llonguet enlaira, el carnestoltes negre, la cendra i el cap-de-mort.

Indubtablement, el carnestoltes ha fet a tots; amb prou feines si del divertiment i la gatzara d'altres temps se'n canta avui gall ni gallina. Això sí: al morir l'esbogerrat per a sempre, arastrarà amb ell al seu germà, el de les cucurullas i les processons. Fills tots dos d'una mateixa mare—la Roma pagana,—de fons purament gentil l'un i l'altre, veurem rodar per terra i per a sempre comparses i processons, disfrees profanes i casulles religioses; quantes pràctiques, en fi, desdiuen dels pobles que tenen de la vida el concepte lògic de l'home modern.

El Rei Carnestoltes s'endurà al fossar de l'història a Nostra Dama la Quaresma.

Per ara, pot encara celebrar-se el carnestoltes dels capellans.

EL PARE CROSPIS

Eficacia de la propaganda

REDOMINÀ en les eleccions de diumenge la fredor..., el poc entusiasme... Sense la cridoria dels *diaris de partit*, sense les violències de llenguatge, sense les excitacions que precedeixen a tota elecció, violències i

excitacions que'ns sabem ja de memòria, no hauríem advertit que eren la Llibertat i la República, la prosperitat de Catalunya i l'honor de la Diputació, la sort de les Mancomunitats, en fi, lo que, de dipositar en l'urna electoral aquesta o aquella papereta, ens anàvem a jugar.

Cal confessar que si es produí, en les eleccions per a diputats provincials, l'entusiasme, l'agitació i l'enhardiment d'altres vegades, sapigueren els promotors de la gatzara moure's amb plausible comediment. Per als candidats i les seves famílies, per a quants en el resultat favorable o advers de la *batalla* tenien posada alguna esperança, pot-ser que oferís, el dia del passat diumenge, una particularitat distinta a una festa qualsevol. Per a la *massa* de la població, sigué la jornada de les més vulgars, una entre tantes com en trobem desde que s'alça el primer full del calendari al dia de Sant Silvestre.

Un exemple, millor que tots els discursos, provarà els graus d'entusiasme que covaven certs votants.

Eren les vuit del matí, quan en X, elector, es llevà del llit, disposat a complir el deure de ciutadania que l'emissió del vot suposa. En X viu, actualment, en el cor de la ciutat. Tres o quatre anys enrera tingué el domicili en una via de l'esquerra de l'Eixample. Amic de caminar amb el temps, llegí abans de l'elecció que, contràriament a lo que en principi creia, li corresponia votar, tota vegada que s'entaulava la lluita a basa de les llistes velles. Per a millor assegurar-se i seguint el consell d'un diari dels més interessats en el plet, s'havia personat dissabte al vespre en una oficina electoral. Un empleat li corroborà la nova. Amable, deferent, li serví, además, un sobre, en el qual constaven clarament el carrer i número de la secció. Dintre del sobre, una xardorosa circular de tons patriòtics. Junt amb el document,

la candidatura indispensable. Ho havia acceptat en X tot plegat, agraint en lo que valia la finesa. Al deixar l'oficina electoral, pensà que s'equivocaven els que volen. Admira la facilitat amb què s'orienta a l'elector! Realment, l'oficina, filla de l'iniciativa privada, tancada a tota ingerència del *poder central*, diu ben alt lo que aquí podria fer-se el dia que, per tenir aprovat el projecte de mancomunitat, fossim amos de les nostres accions...

Convenientment instruit, es llevà en X, com hem dit, a les vuit en punt del diumenge. Sortí diligent de casa, i es dirigí, de cop, a la cantonada del carrer de Ferrán, amb l'intent de que una «Catalana» el deixés a poques passes del centre electoral. Abans de que passés la «Catalana», topà en X amb un amic.

—Hola! Ja t'has llevat?
—Avui, sí.
—Per què, tant dematí?
—Vaig a votar.
—A votar? On?
—Al carrer tal. Espero el pas d'una «Catalana».

—No ho creuria, si no m'ho diguessis.

—Per què?

—Perquè'm sembla impossible que, per a anar a votar, te prenguis tanta molestia. Tens, pot-ser, interès per algún candidat?

—Gens ni mica. Particularment, tots me tenen lo mateix.

—Per les candidatures?

—Igual que per les persones. La desastrosa administració municipal que estem patint, la gestió dels nostres representants a les Corts, les conxorxes indignes que presenciem cada dia, mil raons que m'abstinc d'enumerar, han apagat, temporalment, el meu entusiasme. Creu que, si vaig a votar, ho faig aquesta vegada en mèrits d'una obligació; per patriotisme, per a complir amb la llei.

—Ets un pastenaga.

—.....!

—Lo que't dic, i no t'ofenguis. Qui, sinó tu, es molestaria i es gastaria els cèntims per a anar a votar?

—La llei m'hi obliga.

—Torna amb la llei!... La llei!... No penso

que, si firmes un dia una escriptura, t'exigeixi el notari la certificació d'haver votat. En les actuals circumstàncies, i precisament per lo que has dit, també el retraiment, la baixa de vots, pot constituir per als directores de la política un avís saludable, una lliçó eloqüentíssima. No votar, també és pronunciar-se. Sabs on vaig?

—Sí no m'ho dius...

—Al Tibidabo. L'esposa i jo dinarem en companyia d'una família amiga.

—Pot-ser que m'arribés a casa, i que, recollint els petits, sortís amb ells a pendre el sol?...

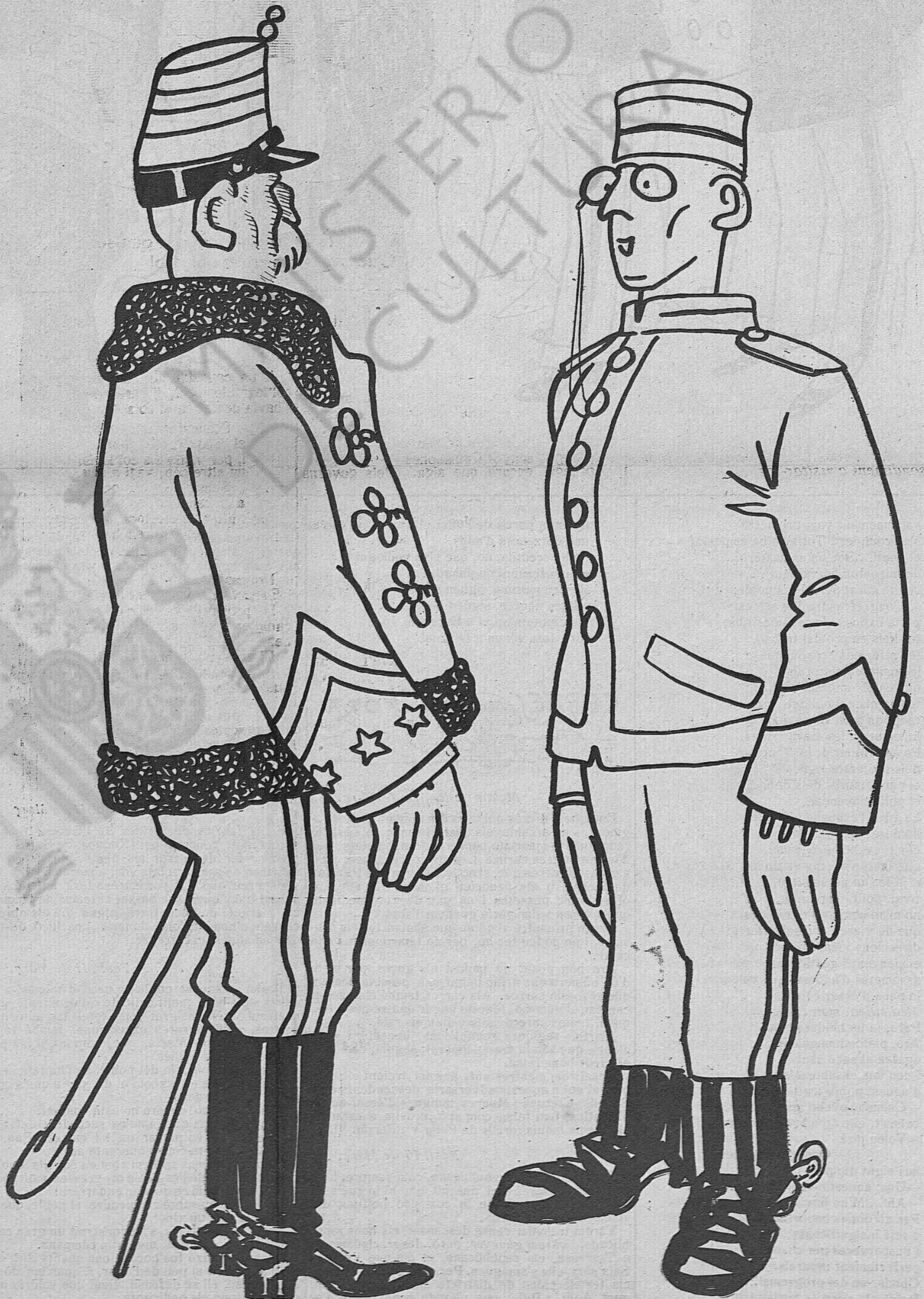
—Faries santament.

—Doncs, no m'hi penso més. Té; per a que no pugui rectificar la decisió.—

I, al dir això, es ficà en X la mà a la butxaca per a treure una candidatura, que esquinçà en mil bocins.

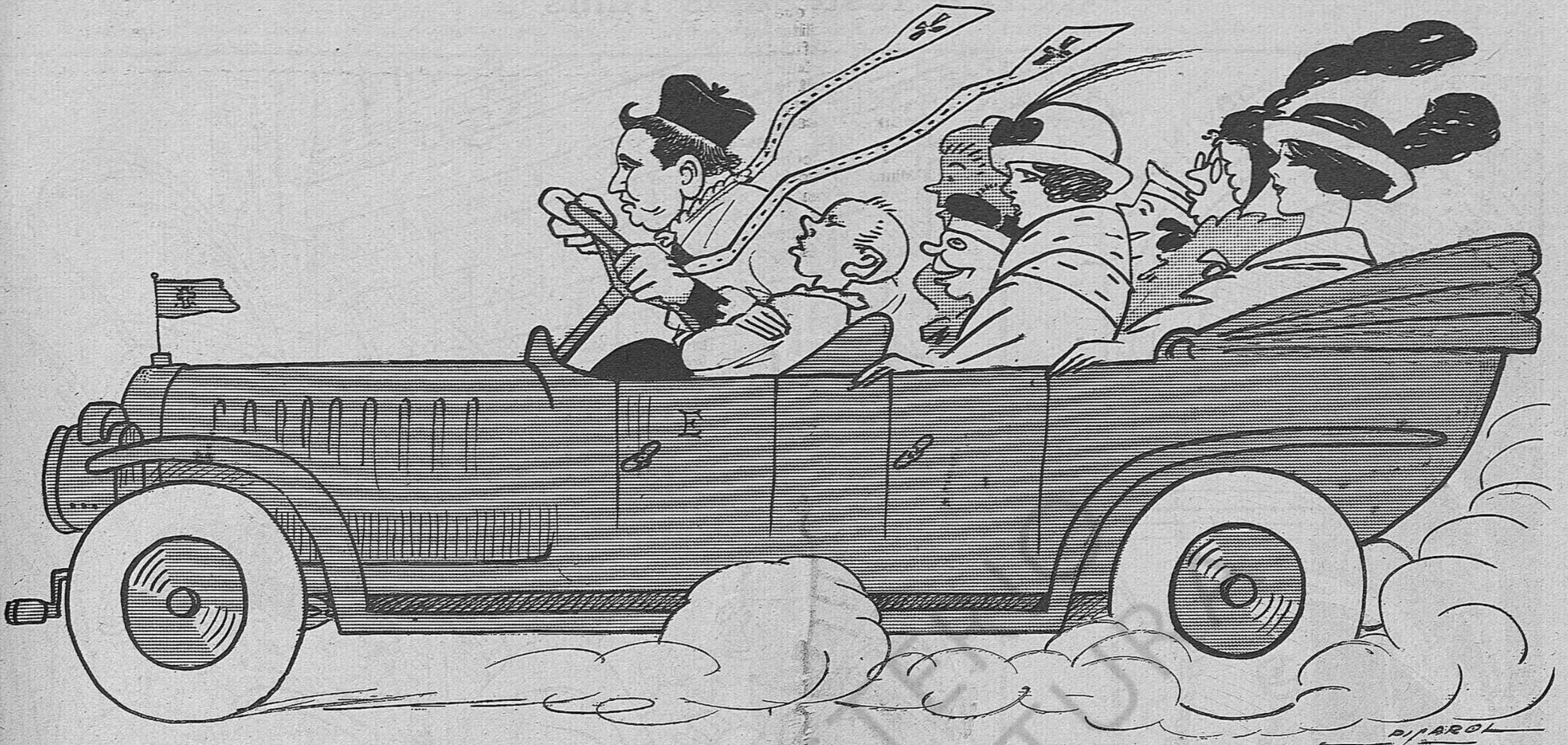
Mentres, endutes pel vent, dançaven les partícules de paper, una «Catalana» feia *alto* davant de can Llibre. En X, resolt, la deixà passar indiferent. Arribà a casa seva, donà

Un «quinto» quintaessenciat

—El soldado no debe oler más que á tabaco y á..., lo demás me lo guardo en la boca por respeto á tu linaje.!

Delícies de l'automòbil

L'escolà:—Vagi amb compte, que allà al cantó hi ha una senyora que sembla que vol traspassar...
 Mossèn Pollastre:— Una senyora?... Que pugui, que encara hi cab!

ordre de que arrangessin als *nanos*, i en l'agradosa companyia dels infants, alegres, contents de l'obsequi, anar a passeig pel moll.
 Lo bo del cas és que, com sempre, més davant el període electoral, tant en X com el seu amic no deixaren de llegir un sol dia *El Progreso*, *El Poble Català* i *La Veu de Catalunya*.
 Els dos se sabien de memòria lo de *cal conquerir els amics... Escrivint-los... Anem personalment a visitar-los...*

TIBERI

REPICS
DIUMENGE, a la nit, la «Casa del Pueblo» semblava un cementiri, tal era la pau sepulcral que hi regnava.
 La derrota els havia aclaparats tant, als pobres radicals, que ni una rata va anar-hi a fer el clàssic *cigaló*.
 Els cap-davanters?
 Els cap-davanters!
 L'Emiliano era al «Liceu», a alegrar-se l'esperit amb la vista de les italianes capritxoses.
 Ben fet, què *caramba!*
 A les penes... pantorrilles!

Els tradicionalistes tot sovint celebren actes religiosos en el temple del Bonsuccés.
 Pobre església, si segueix amb aquesta antipàtica parroquia de feligresos!
 Serà qüestió de canviar-li el nom.
 En lloc de Bonsuccés, n'hauràn de dir del Malsuccés.

Ha arribat a Barcelona una tribu d'*aschantis*, procedents de Senegal.
 Al veure'ls passar per les Rambles, deia l'Agulló a un lerrouxista:
 —Aquests us convenen!... Vet-aquí uns individus que, encara que tinguessin vot, no podrien votar en blanc.
 —Per què?
 —Perquè són negres.

Noves vingudes de Roma...
 diuen que'l Papa Sastre té un braç paràlitzat, i que'ls metges el curen amb l'electricitat.

Boníc exemple!
 Doncs, i la conseqüència catòlica?
 Bona serà, que fins el Sant Pare acabi per a

creure més en l'eficàcia de l'electricitat que en la dels miracles!

Telègrama estranger.
 «El czar Nicolau acaba de concedir una ampla amnistia per a tots els presos polítics de Rússia.
 Els llibertats passen de deu mil.»
 Aprenquí, senyor Romanones.
 Aprenquí, encara que siga... dels governs absolutistes!

Enguany, al Poble Nou, tindrà lloc la clàssica i ridícula processó dels «Armats».
 Ja sé qui farà de capità Mania: En Verdguer i Callis.
 Serà un magnífic sistema d'exhibir-se, després de la victòria.

Gran notícia.
 «Dimecres passat don Alexandre Lerroux i Garcia va agafar el tren (el de luxe, naturalment) i s'en va anar cap a Madrid».
 El reporter que'ns facilita la nova sensacional es descuida de dir si l'interfecte duia la cua entre les cames.

Un diari fa constar que'l diumenge, en plena lluita electoral, els reformistes del pla de les Comedies estaven fent el *tresillo*.
 No ho trobem gens estrany.
 L'ocasió fa el lladre.
 Es clar que feien el *tresillo!*
 Com que devien ésser tres, com de costum...

Nova:
 «Ayer, el director de la Escuela de Bellas Artes, senyor Fuxá, estuvo á cumplimentar al obispo doctor Laguarda».
 Per això va tant bé, aquella escola.
 Ara comprenem el pudor carcuda que l'inspira.
 D'aquí endavant seràn capaçes de posar fulles... fins en els arbres dels paisatges d'hivern.

En la votació de la Junta Municipal el número 69 ha decidit l'adquisició de les aigües de Dos Rius.
 És un número per demés significatiu i que, amb el temps, pot-ser que torni a la boca d'alguns vocals associats, regidors i no regidors.

Fins la musa popular està enterada de lo dolentes que són les aigües del Llobregat. Fa molts anys que per les poblacions d'aquesta ribera es canta la següent cançó:

Minyones de Sant Feliu,
 no us puxeu a dins del riu,

que a les noies de Sant Boi les aigües enterboliu.

A un candidat de Madrid, a l'entrar a un col·legi electoral, li varen pendre l'abric que s'havia deixat en el cotxe.

Prengui un xiquet de paciència el candidat madrileny, i, per visità els col·legis, un altre cop, vagi a peu.
 Sensible és que desabriguin a un candidat, es comprèn; però, pitjò els electors, que, quasi sempre, els hi prenen el pèl!

Un capellà, distret de mena, llegia un dia l'*Epístola de Sant Pau* davant d'uns nuvis.
 De prompte, va tenir de girar full i, equivocadament, va passar per alt tres o quatre planes.
 El mossèn continuà llegint:
 —«Perdoneu-los, Senyor, que no saben lo que's fan!».

XARADES

I
 —Vés a *hu-tres* l'Amargós i compra una *tot* per *dos*.

JOAN ROCABERT

II
 Tot aguantant la *total* me deia, la Rosalia, que *dos-terça* coneixia a una dona original.
 —I ho creuràs ben bé que ho era— me deia,—puix es segü que, en comptes de menjar *hu*, menjava *prima-tercera*.

P. QUERALTÓ T.

ANAGRAMES

I
 —Si a la gran actriu *Total* li pogués dà un xic de *tot* i un xic d'alçada, Ribot, ho faria; va formal.

PEPET DE PUJALS

II
 En *Tot*, tres bótes, ahí, va *total*, per posar vi.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

CONVERSA

—Que no ho sabs, Palmira, que'l teu xicot fa molt el calavera? Ahir era al teatre, que per cert feia molta broma amb els companys.

—Còm! Ell, era al teatre?
 —Sí, filla, sí; i que aplaudia molt an aquella copletista tant popular.
 —Quina copletista vol dir?
 —Ja te l'he dit, i tu també l'has nomenat.

PEPET DE PUJALS

TARGETA

H. PLÀ DE MELLA
 O

Combinar aquestes lletres, fins que donguin per resultat un drama català.

PAPITU DEL PITU

JEROGLÍFIC

Part del còs
 nota
 d
 mineral
 d
 XX.XX.

JAUMET MARIGÓ

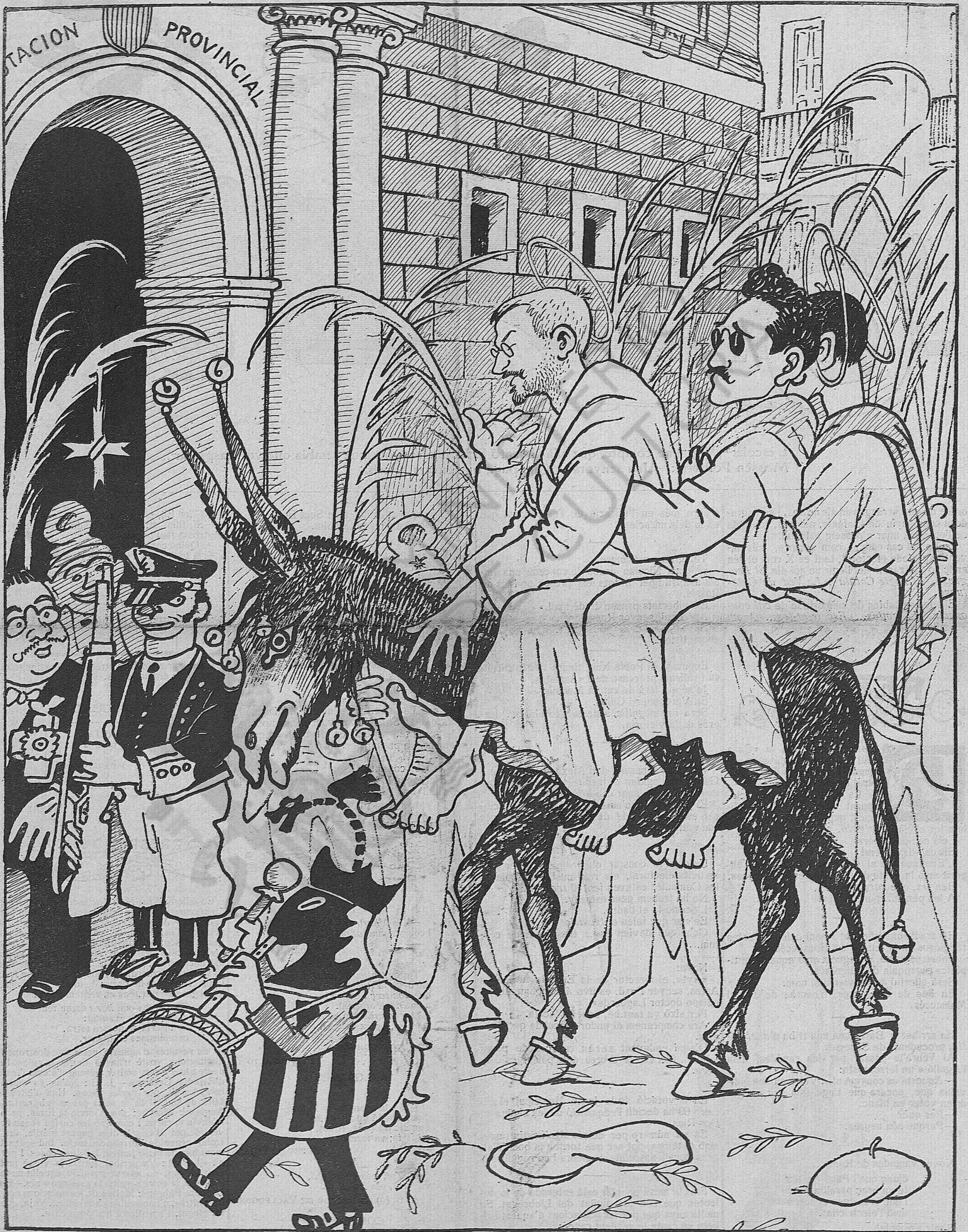
Cavallers: Aras-Met: *Alto* la carta?... Entesos!... La cercarem entre'ls molts paperots rebuts i anirà al cistell.—A. M.: Procurarem complaure'l, sempre que l'espai sobrer ho permeti.—A. A.: Les ganes hi són; vull dir-li, amb això, que farem tots els possibles per a insertar-la.—J. R.: Llargueja una mica massa, però, vaja... Ja té sort que aquest és número extraordinari, que sinó...—Joan Aubert i Manent: Vostè ho firma; de lo que, políticament, ne pugui resultar, ens en rentem les mans:

Els barcos que *hara* estan fent-se daran aqueix resultat: la misèria en nostra terra, cataplasmes en la mar.

Si de resultes d'aquests versos se destronen les institucions, vostè n'haurà tingut la culpa. I respecte a lo d'*hara*, amb *h*, entengui's amb l'Institut d'Estudis Catalans.—J. G.: No'ns és possible complaure'l, per varies raons. Una d'elles és la falta de sintaxi de la seva prosa arbitrària.—J. Anglasol: Molt bé; ara m'envia la firma, però no m'envia la carta. I com que les cartes sense firma van de pet al cistell dels papers inútils, ara em trobo sense la correspondència. Indispensablement han de venir juntes, les dues coses. I perdoni.—J. P. P.: Va arribar tard. I ja vostè mateix insinua que, no essent possible aquella mateixa setmana, la nova resultaria estemporània.—Enric Lapedra Fàbrega: Moltes de les solucions són velles; altres, d'impossible endevinar... Vaja, que de tot plegat, s'aprofitarà ben poca cosa.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

La festa dels rams

Jesús-Lliga entrant triomfalment a Jerusalem-Diputació.